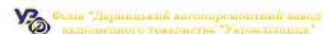

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту

МАТЕРІАЛИ

двадцять першої науково-практичної міжнародної конференції
*«Міжнародна транспортна інфраструктура,
індустріальні центри та корпоративна логістика»*
(5-6 червня 2025р. м. Харків, Україна)

MT.KART.EDU.UA

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ
ТРАНСПОРТНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
CONSERVATOIRE NATIONAL DES ARTS ET MÉTIERS (FRANCE)
INSTITUTE OF AUTOMATIC CONTROL TELEMATICS OF
TRANSPORT (POLAND)
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ПРОМИСЛОВОСТІ НАН УКРАЇНИ

Матеріали

*Двадцять першої науково-практичної
міжнародної конференції*

**«МІЖНАРОДНА ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА,
ІНДУСТРІАЛЬНІ ЦЕНТРИ ТА
КОРПОРАТИВНА ЛОГІСТИКА»**

(5 - 6 червня 2025р. м. Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова: *Панченко С.В.*, д.т.н., проф., ректор Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Заступники голови: *Каграманян А.О.*, к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи .Українського державного університету залізничного транспорту (Харків);
Дикань В.Л., д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Секретаріат:

Толстова А.В. к.е.н., доц., доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Шаповал Г.В. к.т.н., доц., заступник декана з денної форми навчання Факультету УПП Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

Примаченко Г.О. к.т.н., доц., доцент кафедри транспортних систем та логістики Українського державного університету залізничного транспорту (Харків).

підвищення ефективності та конкурентоздатності підприємств залізничного транспорту. Застосування сучасних інформаційних технологій, прогресивних методів нормування, врахування людського фактору та забезпечення гнучкості нормативної бази дозволять створити більш обґрунтовані та справедливі норми, що сприятимуть оптимізації трудових витрат, підвищенню продуктивності праці та забезпеченню безпеки складних виробничих процесів. Системний та послідовний підхід до удосконалення нормування праці стане вагомим внеском у сталий розвиток залізничної галузі України.

[1] Крайній В. О. Вдосконалення нормування праці в сучасних умовах. Глобальні та національні проблеми економіки. 2014. Вип. 1. С. 92-96. URL: <http://global-national.in.ua/archive/1-2014/17.pdf>. (дата звернення: 06.05.25)

[2] Нормування — запорука високопродуктивної праці: веб-сайт. URL: https://www.uz.gov.ua/press_center/latest_news/archive/main_news/page-224/223609/ (дата звернення: 07.05.25)

УДК 330.3

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

MAIN ASPECTS OF INCREASING THE LEVEL OF COMPETITIVENESS OF THE ENTERPRISE

*канд. екон. наук В. М. Кудрявцев, студентка А. І. Авраменко
Харківський національний автомобільно-дорожній університет (м. Харків)*

*PhD in Economics V. M. Kudryavtsev, student A. I. Avramenko
Kharkiv National Automobile and Highway University (Kharkiv)*

У сучасних умовах глобалізації та зростання значення ринкових механізмів, забезпечення високого рівня конкурентоспроможності підприємств виступає визначальним фактором сталого розвитку регіональної економіки. Під конкурентоспроможністю організації розуміють її здатність ефективно реагувати на виклики ринку, адаптуватися до змін і використовувати наявний потенціал для зміцнення своїх позицій.

Отже, формування конкурентоспроможності сучасної організації потребує комплексного підходу, який включає фінансову стабільність, розвиток персоналу та чітке бачення стратегічного напрямку в умовах постійних змін зовнішнього середовища.

Оцінка рівня конкурентоспроможності надає керівництву та власникам підприємства інструменти, які допомагають виявити слабкі місця в діяльності організації. Їхнє усунення сприяє підвищенню загальної ефективності та посиленню конкурентних позицій на ринку.

Аналіз основних сил конкуренції дає змогу ідентифікувати ключові чинники впливу на фінансово-економічні показники підприємства – зокрема, на прибутковість, витратну частину та обсяги капіталовкладень. Ці аспекти суттєво залежать від галузевої специфіки та в кінцевому результаті визначають ринкову вартість продукції чи послуг.

Однією з проблем, яка негативно впливає на конкурентоспроможність, є недостатня оперативність у реагуванні на ринкові зміни. Сучасні глобальні тренди – цифровізація, сталий розвиток, персоніфікація послуг – вимагають не лише технічного оновлення, а й трансформації внутрішньої організаційної культури. Ті компанії, які не встигають адаптуватися до нових умов, ризикують втратити частину своєї цільової аудиторії та позиції на ринку.

Сукупна дія зазначених бар'єрів робить вплив зовнішнього середовища на конкурентоспроможність підприємств, зокрема машинобудівних, складним для прогнозування. Саме ця обставина була врахована при формуванні авторської методики аналізу стратегічних альтернатив розвитку підприємства.

Варто також зазначити, що значна частина компаній нехтує дослідженням споживчих уподобань. У контексті сучасних ринкових реалій розуміння потреб цільової аудиторії є критично важливим. Ігнорування цього аспекту може призвести до створення товарів та послуг, які не відповідають очікуванням споживачів.

Щоб подолати вищезазначені виклики, доцільним є впровадження комплексної стратегії, спрямованої на підвищення конкурентоспроможності підприємств. Основні напрями такої стратегії можуть включати:

1. Інвестування в інновації та технологічне оновлення. Стимулювання компаній до впровадження сучасних технологій та розробки інноваційних продуктів можливе через податкові пільги, гранти, субсидії та інші інструменти державної підтримки.

2. Професійний розвиток працівників. Інвестиції в навчання та підвищення кваліфікації персоналу є запорукою адаптації до вимог ринку. Програми перекваліфікації сприяють підвищенню гнучкості й конкурентоспроможності компаній.

3. Співпраця з освітніми установами. Формування партнерських зв'язків між бізнесом і вишами сприятиме підготовці фахівців, що відповідають реальним потребам ринку праці. Це також дозволить залучити молодь до роботи в регіоні.

4. Розвиток інфраструктури. Органи місцевої влади мають зосередити увагу на вдосконаленні транспортної, цифрової та соціальної інфраструктури, що створить сприятливі умови для ведення бізнесу та залучення інвесторів.

5. Підтримка малого і середнього підприємництва (МСП). Сектор МСП є ключовим драйвером економічного розвитку регіонів. Його підтримка передбачає спрощення доступу до фінансування, надання консультаційних послуг та впровадження програм розвитку.

6. Системний аналіз конкурентного середовища. Постійний моніторинг ринкових умов дозволить компаніям своєчасно реагувати на зміни, визначати нові ринкові ніші та ефективно конкурувати.

У цьому контексті обліково-аналітична функція підприємства набуває вирішального значення. Вона охоплює як фінансовий облік, так і аналіз продуктивності, рентабельності та ризиків. Впровадження сучасних інформаційних технологій у сфері обліку та управління даними забезпечує оперативне прийняття рішень на основі актуальної інформації.

Окрім того, глибокий аналітичний підхід дозволяє виявити неефективні ланки в організації, визначити потенціал для удосконалення та формувати обґрунтовані управлінські рішення. Компанії, які активно використовують інструменти бізнес-аналітики, здатні не лише адаптуватися до ринкових змін, а й передбачати їх, отримуючи конкурентну перевагу.

Таким чином, аналітика та облік стають невід'ємною складовою стратегії підвищення конкурентоспроможності. Вони сприяють оптимізації ресурсів, покращенню управлінських процесів і створенню стабільних конкурентних переваг. В умовах постійної динаміки ринку, організації, що нехтують аналітикою, ризикують втратити актуальність і конкурентну позицію.